

Ζήτημα επιεικέστερου νόμου: Ν.4139/2013 για τα Ναρκωτικά: μεταξύ της διάταξης του άρθρου 23Α του προϊσχύσαντος νόμου (Ν. 3459/2006) και του άρθρου 23 παρ.2 του νέου νόμου (Ν.4139/2013)

Χαράλαμπος Κουτσιούμπας
Τεταρτοετής φοιτητής Νομικής ΑΠΘ

Εισαγωγή στο 2 ΠΚ

Στο ποινικό δίκαιο οι κρίσιμες χρονικές στιγμές για την εφαρμογή των κανόνων του είναι δύο: πρώτον ο χρόνος τέλεσης της πράξης και δεύτερον ο χρόνος της αμετάκλητης εκδίκασής της. Το άρθρο 1 του Ποινικού Κώδικα ορίζει ότι: *“Έγκλημα δεν υπάρχει χωρίς νόμο που να ισχύει πριν την από την τέλεση της πράξης και να ορίζει τα στοιχεία της καθώς και την επιβλητέα γι’ αυτήν ποινή”*. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος: *“Έγκλημα δεν υπάρχει ούτε ποινή επιβάλλεται χωρίς νόμο που να ισχύει πριν από την τέλεση της πράξης και να ορίζει τα στοιχεία της”*.

¹Είναι συνεπώς υποχρεωμένος ο νομοθέτης να ορίζει με νόμο ποιες πράξεις αποτελούν έγκλημα και ποια ποινή προβλέπεται για αυτές και αυτός ο νόμος θα αφορά φυσικά τις πράξεις που τελούνται μετά από την θέσπισή του.² Με βάση την ίδια συλλογιστική, ο νόμος που θεμελιώνει ή επαυξάνει το αξιόποινο δεν μπορεί να έχει αναδρομική δύναμη. Πρόκειται για την νομοθετική αποτύπωση επομένως των

αρχών “nullum crimen nulla poena sine lege” και “nullum crimen nulla poena sine lege praevia”.

Αντίθετα όμως με την απαγόρευση του “ετεροχρονισμού” της αναδρομικότητας του ποινικού νόμου όταν πρόκειται να θεμελιωθεί ή να επαυξηθεί το αξιόποινο, αν πρόκειται να αποχαρακτηριστεί η πράξη που όταν τελέστηκε ήταν έγκλημα ή να τύχει ευνοϊκότερης μεταχείρισης σε επίπεδο χαρακτηρισμού ή ποινής ο κατηγορούμενος, τότε όχι μόνο δεν απαγορεύεται, αλλά αντίθετα επιβάλλεται η εφαρμογή του νόμου με τις ευνοϊκότερες για τον κατηγορούμενο διατάξεις με βάση το άρθρο 2 ΠΚ. Η αναδρομική κατά τη δίκη εφαρμογή ηπιότερων νόμων, δηλαδή αυτών που μειώνουν ή καταργούν το αξιόποινο επιβάλλεται σύμφωνα με το προαναφερθέν αξίωμα³. Πρόκειται για την αρχή της εφαρμογής του ευμενέστερου για τον κατηγορούμενο νόμου. Το γεγονός ότι δεν προβλέπεται ρητά στο Σύνταγμα, όπως οι προαναφερθείσες, δεν έχει ιδιαίτερη σημασία πια καθώς έχει γίνει δεκτό νομολογιακά ότι απορρέει από συνδυασμό

¹ Το παρόν άρθρο εκπονήθηκε και παρουσιάστηκε υπό την καθοδήγηση του Δρ. Βασιλείαδη Νικόλαου ως εργασία στα πλαίσια του μαθήματος των Ειδικών Ποινικών Νόμων

² Μανωλεδάκης Ι, Ποινικό δίκαιο Επιτομή Γενικού Μέρους Άρθρα 1-49 ΠΚ, Σάκκουλας, 2005, σελ.21 επόμ

³ Παρασκευόπουλος Ι, Τα θεμέλια του Ποινικού Δικαίου, Σάκκουλας, 2008, σελ.63 επόμ.

συνταγματικών διατάξεων⁴ και εν πάσει περιπτώσει προβλέπεται από διεθνή κείμενα αυξημένης τυπικής ισχύος⁵ (28 του Συντάγματος), συγκεκριμένα στα άρθρα 7 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, 15 του ΔΣΑΠΔ και 49 παρ.1 περ.γ' του ΧΘΔΕ. Πρόκειται σε υπερνομοθετικό επίπεδο για την επονομαζόμενη αρχή της *lex mitior*. Ειδικότερα, αν από την τέλεση της πράξης (άρ.17ΠΚ) έως την αμετάκλητη εκδίκασή της (546ΚΠοιν.Δικ.) ισχύσαν περισσότερες διατάξεις νόμων, εφαρμόζεται ο νόμος οι διατάξεις του οποίου στην συγκεκριμένη περίπτωση οδηγούν στην ευμενέστερη μεταχείριση του κατηγορουμένου. Με το άρθρο 2 παρ.1 του ΠΚ συνεπώς, καθιερώνεται η αρχή της αναδρομικότητας του επιεικέστερου για τον κατηγορούμενο νόμου με απώτατο χρονικό σημείο εφαρμογής των επιεικέστερων για τον κατηγορούμενο διατάξεων εκείνο της αμετάκλητης εκδίκασης της πράξης⁶.

Το αμέσως επόμενο στάδιο προς διερεύνηση συνεπώς είναι να αναζητήσουμε ποιος είναι ο τελικά επιεικέστερος για τον κατηγορούμενο νόμος (με βάση τις διατάξεις του), ώστε να εφαρμοστεί και μάλιστα αναδρομικά. Το ερώτημα αυτό και τα κριτήρια με τα οποία απάντησε η νομολογία στο ζήτημα αυτό σε σχέση με τις διατάξεις του νόμου για τα ναρκωτικά για την λεγόμενη διακίνηση μεγάλης ποσότητας ναρκωτικών, συγκεκριμένα των άρθρων 20 και 23 του ισχύοντος ν.4139/2013 και των άρθρων 20 και 23Α του προϊσχύσαντος νόμου για τα ναρκωτικά ν.3459/2006, θα μας απασχολήσει εν συνεχεία.

Άρθρα 20 και 23Α. του ν.3459/2006 για την κατ'επάγγελμα διακίνηση μεγάλης ποσότητας ναρκωτικών

Κατά τη διάταξη του άρθρου 20 παρ. 1 περ. β, ζ του ν. 1729/1987, όπως κωδικοποιήθηκε σε νέο άρθρο 20 διά του ν. 3459/2006 (ΚΝΝ⁷), ορίζεται ότι *"τιμωρείται σε βαθμό κακουργήματος, με κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών και χρηματική ποινή δύο χιλιάδων εννιακοσίων (2.900) μέχρι διακοσίων ενενήντα χιλιάδων (290.000) ευρώ, όποιος, πλην άλλων περιπτώσεων, αγοράζει, αποθηκεύει, κατέχει ή πωλεί σε τρίτους με οποιονδήποτε τρόπο ναρκωτικά"* (το ίδιο περί αυτούσιας μεταφοράς χωρίου". Κατά τις διατάξεις των άρθρων 23 και 23Α του ν.3459/2006, ο οποίος ισχύει από 18-12-2008, ορίζεται ότι *"τιμωρείται σε βαθμό κακουργήματος, με ισόβια κάθειρξη και με χρηματική ποινή 29.412 μέχρι 588.235 ευρώ, ο παραβάτης των άρθρων 20, 21 και 22, αν είναι υπότροπος ή ενεργεί κατ'επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή ενεργεί με σκοπό να προκαλέσει τη χρήση ναρκωτικών ουσιών από ανηλίκους ή..."* (23). *"Οι προβλεπόμενες για τις πράξεις του πρώτου εδαφίου του άρθρου 23 ποινές επιβάλλονται και όταν η πράξη αφορά μεγάλη ποσότητα ναρκωτικών"* (23Α). Πρόκειται συνεπώς για την διακεκριμένη περίπτωση της κατ'επάγγελμα διακινήσεως "μεγάλης ποσότητας ναρκωτικών" η οποία ετιμωρείτο με ισόβια κάθειρξη και με χρηματική ποινή με μέγιστο όριο τις 588.235 ευρώ. Ως προς την πρώτη προϋπόθεση για την συνδρομή της επιβαρυντικής περίπτωσης :η κατ'επάγγελμα τέλεση αποτελεί στοιχείο επαύξησης του αξιοποίνου ή αλλιώς επιβαρυντική περίπτωση που επιτείνει την τιμώρηση του βασικού εγκλήματος, και για να συντρέχει ως προϋπόθεση απαιτείται όπως έχει δεχθεί ο ΑΠ, η επανειλημμένη

⁴ 1/2020 Ολομέλεια Αρείου Πάγου, Ποιν.Δικ. Τεύχος 7/2020, Ιούλιος 2020,σελ.708
559/2020 Αρείου Πάγου, Ποιν.Δικ., Τεύχος 4/2021, Απρίλιος 2021,σελ.586

⁵ Ναζίρης Ι., Διαχρονικό Ποινικό Δίκαιο, Νομική Βιβλιοθήκη, 2020,σελ.4 επόμ., Μπέκας Ι. σε Χαραλαμπίκη Α., Ο Νέος Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία κατ'άρθρο του

ν.4619/2019,σελ.16, 1367/2019 Αρείου Πάγου, Διαθέσιμη σε: ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ

⁶ 4/2021 Ολομέλεια Αρείου Πάγου, Διαθέσιμη σε : Ποινική Δικαιοσύνη, Τεύχος 6/2021,σελ.855

⁷ Μαργαρίτης Λ., Ναρκωτικά και ισόβια κάθειρξη (από το παρελθόν στο παρόν) Μέρος Β', Ποινική Δικαιοσύνη, Τεύχος 1, Ιανουάριος 2019,σελ.67

τέλεση σε αντικειμενικό επίπεδο(ή και για πρώτη φορά αν δεν έγινε όμως ευκαιριακά αλλά βάσει σχεδίου⁸) και ο σκοπός πορισμού εσόδων σε υποκειμενικό⁹. Άλλωστε σαφή πρόβλεψη για τον ορισμό της κατ'επάγγελμα τέλεσης παρέχει και το άρθρο 13 στ ΠΚ¹⁰. Ωστόσο για την δεύτερη προϋπόθεση, για την έννοια δηλαδή της “μεγάλης ποσότητας ναρκωτικών”, ο νόμος περιοριζόταν στην αόριστη αυτή έννοια (“μεγάλη ποσότητα”) χωρίς ειδικότερο προσδιορισμό ή κάποιο αντικειμενικό κριτήριο. Συνοψίζοντας ο προγενέστερος νόμος επέβαλε για την διακεκριμένη περίπτωση της κατ'επάγγελμα διακίνησης “μεγάλης ποσότητας ναρκωτικών” ισόβια κάθειρξη και χρηματική ποινή μέχρι 588.235 ευρώ, δίχως ωστόσο να εξειδικεύει την έννοια της “μεγάλης ποσότητας”.

Άρθρα 20 και 23 ν.4139/2013 για το ίδιο έγκλημα

Με το άρθρο 100 του Ν 4139/2013 ορίστηκε ότι από την έναρξη ισχύος του (20-3-2013), καταργείται ο Ν. 3459/2006¹¹, εφεξής δε οι παραβάσεις διακίνησης ναρκωτικών ρυθμίζονται με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Τα άρθρα 20 και 23 Α του νόμου αυτού ορίζουν τα εξής : Άρθρο 20. Διακίνηση ναρκωτικών.

1. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 21, 22 και 23, διακινεί παράνομα ναρκωτικά, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον οκτώ (8) ετών και με χρηματική ποινή μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

Το άρθρο 23 παρ. 2 ορίζει για την μεγάλη διακίνηση ναρκωτικών τα εξής : *Με ισόβια κάθειρξη, καθώς και με χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ τιμωρείται ο δράστης των πράξεων των άρθρων 20 και 22: α) όταν κατ'επάγγελμα χρηματοδοτεί την τέλεση κάποιας πράξης διακίνησης ή κατ'επάγγελμα διακινεί ναρκωτικές ουσίες και το προσδοκώμενο όφελος του δράστη στις ανωτέρω περιπτώσεις υπερβαίνει το ποσό των εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) ευρώ*". Το νέο άρθρο του νόμου για τα ναρκωτικά (23 παρ.2) που αφορά στην παλαιότερα επονομαζόμενη μεγάλη διακίνηση ναρκωτικών, προβλέπει επίσης ποινή ισόβιας καθειρξεως για αυτή και σωρευτικά χρηματική ποινή, πλην όμως σαφώς μεγαλύτερη (από 50.000 μέχρι 1.000.000 ευρώ). Όμως, με την νέα διάταξη εξειδικεύεται η έννοια της “μεγάλης διακίνησης”, κατ'ακριβολογία για πρώτη φορά ορίζεται η έννοιά της, θέτοντας ως κριτήριο για τον προσδιορισμό της "το προσδοκώμενο όφελος" από την διακίνηση. Για να χαρακτηριστεί η ποσότητα της διακίνησης ως μεγάλη θα πρέπει το προσδοκώμενο αυτό όφελος να υπερβαίνει το ποσό των εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) ευρώ. Η νομολογία δέχτηκε ότι σε περίπτωση διακίνησης ναρκωτικών από περισσότερους του ενός δράστες, λαμβάνεται υπόψιν για τον καθένα το σύνολο του οφέλους που επιδιώχθηκε από την ίδια πράξη διακίνησης¹².

Εν συνεχεία θα επιχειρηθεί η σύγκριση των προβλέψεων των δύο αυτών διατάξεων, με

⁸ 7/2017 Αρείου Πάγου, Διαθέσιμη σε Ποινικά Χρονικά 2017, σελ. 524

⁹ Η θεωρία είχε πριν τον νόμο 2408/1996 ακόμη επισημάνει ότι για την επιβαρυντική περίπτωση πρέπει επιπρόσθετα να συντρέχει εκτός της επανειλημμένης τέλεσης και του σκοπού πορισμού οφέλους και κάποια στοιχεία επαγγελματικής οργάνωσης - υποδομής. Συμεωνίδου-Καστανίδου Ε., Παρατηρήσεις στον Ν2408/1996, Υπεράσπιση

¹⁰ Μπουρμάς Γ. σε Μαργαρίτη-Σατλάνη., Ειδικό Ποινικοί Νόμοι, Νομική Βιβλιοθήκη, 2015, σελ.310

Αρείου Πάγου 1034/2003, Διαθέσιμη σε Ποινικά Χρονικά 2004, σελ. 306, Αρείου Πάγου 755/2003, Διαθέσιμη σε ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ

¹¹ (εκτός από τα άρθρα 1 παρ.1, 58 και 61 αυτού)

¹² 1329/2014 Αρείου Πάγου, 1/2015, Ολομέλεια Αρείου Πάγου Διαθέσιμες σε: ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ σε αντίθεση με την αντίθετα αρχικά εκφρασθείσα άποψη της 759/2014 Αρείου Πάγου, Διαθέσιμη σε : Ποινική Δικαιοσύνη Τεύχος 5/2015, Μάιος, σελ.387 επόμ.

σκοπό καταληκτικά να εξευρεθεί η επιεικέστερη.

Σύγκριση

Επιεικέστερος νόμος θεωρείται εκείνος, ο οποίος με την εφαρμογή του, δηλαδή, με βάση τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, επιφέρει στη συγκεκριμένη περίπτωση ευνοϊκότερη για τον κατηγορούμενο ποινική μεταχείριση. Προς τούτο γίνεται σύγκριση των περισσότερων διατάξεων στο σύνολο των προϋποθέσεων που προβλέπονται από καθεμιά από αυτές. Εάν από τη σύγκριση αυτή προκύψει ότι ο κατηγορούμενος, με βάση το αποδιδόμενο σ' αυτόν έγκλημα, επιβαρύνεται το ίδιο από όλους τους νόμους, τότε εφαρμοστέος είναι ο νόμος που ίσχυε κατά το χρόνο τελέσεως της πράξεως, διαφορετικά εφαρμόζεται ο νεότερος επιεικέστερος νόμος.¹³ Μάλιστα λόγω της διατυπώσεως του νέου ΠΚ που αναφέρεται σε περισσότερες “διατάξεις” νόμων, σε αντίθεση με την κρατούσα στο παρελθόν άποψη νομολογιακά και θεωρητικά που απαιτούσε συνολική σύγκριση και εφαρμογή προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία ενός νέου ανύπαρκτου νόμου¹⁴, υποστηρίζεται πάγια πλέον ότι μονάδα σύγκρισης δεν είναι ο νόμος στο σύνολό του αλλά κάθε επιμέρους “διάταξη”, η οποία μπορεί να είναι επιεικέστερη ή μη σε σύγκριση με την ομολογή της και συνεπώς να εφαρμόζονται σε συγκεκριμένη περίπτωση διατάξεις διαφορετικών νόμων.¹⁵

Για την εφαρμογή της ευμενέστερης διάταξης *in concreto* οφείλει κανείς να εκκινήσει από τα πραγματικά περιστατικά

της συγκεκριμένης περίπτωσης, υπάγοντάς τα διαδοχικά στις διατάξεις που θεμελιώνουν, θέτουν πρόσθετες προϋποθέσεις για την θεμελίωση, αποκλείουν ή επαυξάνουν το αξιόποινο πριν και μετά την νομοθετική μεταβολή. Δεν αποκλείεται μία διάταξη να είναι κατά περίπτωση ευμενέστερη ή δυσμενέστερη ανάλογα με τον συγκεκριμένο δράστη¹⁶.

Εν προκειμένω, βρισκόμαστε μπροστά στο πρόβλημα της σύγκρισης μεταξύ δύο νόμων, εκ των οποίων ο νεότερος (άρθρο 23 παρ.2 ν.4139/2013) είναι ευμενέστερος ως προς ένα σημείο και δυσμενέστερος ως προς ένα άλλο. Συγκεκριμένα είναι ευμενέστερος ως προς το σκέλος που απαιτεί προσδοκώμενο όφελος από την διακίνηση ναρκωτικών άνω των 75.000 ευρώ και όχι ένα οποιοδήποτε όφελος από μία αόριστα εννοούμενη μεγάλη ποσότητα. Απαιτεί συνεπώς για την επιβολή της ποινής της ισοβίου καθείρξεως¹⁷ συνδρομή επί πλέον της κατ' επάγγελμα τελέσεως, σωρευτικά, ως πρόσθετου όρου, όχι της μεγάλης ποσότητας ναρκωτικών (άρθρο 23Α ν. 3459/2006, που καταργεί), αλλά του προσδοκώμενου οφέλους άνω των 75.000 ευρώ. Δεν αρκεί η διακίνηση μιας οποιασδήποτε ποσότητας με προσδοκώμενο όφελος μικρότερο αυτού. Το νέο αυτό στοιχείο είναι ένα εμφανές περιουσιακό στοιχείο που έχει τον χαρακτήρα του “οφέλους”. Η έννοια αυτή υφίσταται ήδη στα περιουσιακά εγκλήματα¹⁸. Η προσθήκη του στοιχείου του προσδοκώμενου οφέλους άνω των 75.000 ευρώ, είναι σαφώς πρόσθετη

¹³ Αρείου Πάγου 837/2015, Διαθέσιμη σε : ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ

¹⁴ Ολομέλεια Αρείου Πάγου 5/2008, Ποινικά Χρονικά 2008, σελ. 508

¹⁵ Μαργαρίτη Μ./Μαργαρίτη Α., Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία-Εφαρμογή, Σάκκουλας, 2020, σελ.30 επόμ., Αρείου Πάγου 1458/2019 Ποινική Δικαιοσύνη Τεύχος 10, Οκτώβριος 2019, σελ.1075 και πάγια νομολογία έκτοτε βλ. Και 1/2020 Αρείου Πάγου, Διαθέσιμη σε ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ

¹⁶ Ναζίρης Ι, Διαχρονικό Ποινικό Δίκαιο, Νομική Βιβλιοθήκη, 2020, σελ.23 επόμ., Μπέκας Ι. σε Χαραλαμπίκη, Ο Νέος Ποινικός Κώδικας, Ερμηνεία κατ' άρθρο του ν.4619/2019, σελ.24 επόμ.

¹⁷ Με το άρθρο 463 παρ.4 ΠΚ του νέου Ποινικού Κώδικα (ν.4619/2019) προστίθεται διαζευκτικά και η πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών

¹⁸ Παύλου Σ., Σάμιος Θ., Ειδικό Ποινικό Νόμοι, Ερμηνεία Κατ' άρθρον Τόμος ΙΙ, Σάκκουλας, σελ.62

προϋπόθεση του αξιοποιύνου σε σχέση με την προηγούμενη διάταξη για την οποία αρκούσε η κατ' επάγγελμα τέλεση¹⁹. Το επιχείρημα ότι πρόκειται απλά για διευκρίνιση αφού το στοιχείο του προσδοκώμενου οφέλους άνω των 75.000 ευρώ ενυπάρχει στο σκοπό πορισμού εσόδων²⁰, κατά κρατούσα και ορθότερη άποψη δεν φαίνεται να ισχύει²¹, με τα εύλογα αντεπιχειρήματα ότι κάθε κατ' επάγγελμα τέλεση δεν συνοδεύεται από σκοπό πορισμού εισοδήματος άνω των 75.000 ευρώ καθώς και ότι στην αιτιολογική του έκθεση ο ίδιος ο νομοθέτης ρητά σημειώνει ότι πρόκειται για στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται σωρευτικά υπόψη με τα χαρακτηριστικά του κατ' επάγγελμα εγκλήματος²².

Όπως ακριβώς διατυπώθηκε από την Ολομέλεια του ΑΠ: “ Η διάταξη, του άρθρου 23 παρ. 2 ν. 4139/2013, κατά το μέρος αυτής, με το οποίο θεσπίζεται πρόσθετη προϋπόθεση για την επιβολή της ποινής της ισοβίου καθειρξέως στη διακεκριμένη περίπτωση της διακίνησης ναρκωτικών ουσιών, δηλαδή, εκτός από την κατ' επάγγελμα τέλεση της πράξης και το συνολικό προσδοκώμενο όφελος των 75.000 ευρώ, είναι ευνοϊκότερη των προηγούμενων ρυθμίσεων”²³. Ωστόσο

απειλεί μεγαλύτερη χρηματική ποινή τόσο ως προς το κατώτερο όριο (50.000 ευρώ σε σχέση με 29.412 του άρθρου 23 Α του ν.3459/2006) όσο και ως προς το ανώτατο (1.000.000 σε σχέση με 500.000 του προγενέστερου νόμου). Μετά την σύγκριση αυτή μπορούμε να προβούμε και στο αντίστοιχο συμπέρασμα .

Συμπέρασμα

Εκ της διατυπώσεως του 2ΠΚ παρ. 1 συνάγεται ότι το ευμενέστερο του κανόνα θα κριθεί, στην συγκεκριμένη κάθε φορά περίπτωση *in concreto*. Κατ' αυτόν τον τρόπο λύνονται αμφισβητούμενες περιπτώσεις σύγκρισης όπως η εν προκειμένω, όπου ο ένας νόμος είναι ευμενέστερος ως προς ένα σημείο και δυσμενέστερος ως προς ένα άλλο²⁴. Επομένως, ο νέος νόμος είναι ευμενέστερος για τον κατηγορούμενο όταν αποδεικνύεται ότι από την κατ' επάγγελμα διακίνηση το προσδοκώμενο όφελος είναι μέχρι και 75.000 ευρώ και όχι ανώτερο, διότι έτσι δεν μπορεί να εφαρμοστεί η ιδιαίτερα διακεκριμένη περίπτωση του άρθρου 23 και οδηγούμαστε στην εφαρμογή του άρθρου 20 ή 22 που προβλέπουν κάθετη ρύθμιση τουλάχιστον 8 ετών

¹⁹ Αρείου Πάγου 750/2020, Διαθέσιμη σε ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ

²⁰ Έτσι ακριβώς 1/2015 Ολ. Αρείου Πάγου, σε αντίθεση με τις αμέσως προηγούμενες σκέψεις του ίδιου αιτιολογικού, προκειμένου να αποφευχθεί η μεταβολή κατηγορίας σε βάρος του κατηγορουμένου

²¹ Περβίζος Τ., Κατ' επάγγελμα διακίνηση ναρκωτικών με προσδοκώμενο όφελος άνω των 75.000 ευρώ, Εκδόσεις Ουσιαστικού και Δικονομικού Ποινικού Δικαίου, Καϊάφα-Γκμπάντι Μ., Η αναδρομική εφαρμογή του επεικέστερου νόμου στην πρόσφατη νομολογία της Ολομέλειας του ΑΠ. Διάλογος για την προστασία ενός διεθνώς αναγνωρισμένου θεμελιώδους δικαιώματος, Ποινική Δικαιοσύνη 2015, σελ. 954 επόμε., Κοτσαλής/Μαργαρίτης/Φαρσεδάκης, Ναρκωτικά Κατ' άρθρο ερμηνεία του Ν. 4139/2013 σελ. 182 επόμε., Παύλου/Μπέκας, Ειδικό Ποινικό Νόμοι, Σάκκουλας, σελ. 122,

Παυλίδης Π., Οι διακεκριμένες παραλλαγές των εγκλημάτων διακίνησης ναρκωτικών, Ποιν. Δικ., Τεύχος 6, Ιούνιος 2017, σελ. 506.

²² Αιτιολογική Έκθεση ν. 4139/2013: “...αν η κατ' επάγγελμα τέλεση μπορούσε από μόνη της ... χωρίς να απαιτείται σωρευτικά και η μεγάλη ποσότητα η οποία προσδιορίζεται από το ύψος των 75.000 ευρώ...”, όπως παρατίθεται από Ναζίρης Ι., Χατζηκώστας Κ., Ναρκωτικά, Νομική Βιβλιοθήκη, Διεύθυνση σειράς : Καϊάφα-Γκμπάντι Μ., Συμεωνίδου-Καστανίδου Ε. σελ. 70 επόμε., Παρακευόπουλος Ν., Η καταστολή της διάδοσης των ναρκωτικών στην Ελλάδα, Εκδόσεις Σάκκουλα, Δ' Έκδοση, σελ. 143 επόμε.

²³ Όπως ακριβώς Ολομέλεια Αρείου Πάγου 1/2015, Ποιν. Δικ. Τεύχος 8-9/2015, Αύγουστος-Σεπτέμβριος σελ. 737

²⁴ Για το ζήτημα σύγκρισης διατάξεων εν μέρει ευμενέστερων εν μέρει δυσμενέστερων : Μανωλεδάκης Ι.ό.π., σελ. 21 επόμε, Ναζίρης Ι.ό.π. σελ. 25 επόμε.

και πάντως όχι ισόβια. Συνεπώς είναι ευμενέστερος όταν δεν συντρέχει ο πρόσθετος όρος που θέτει, αυτός του ορίου των 75.000 ευρώ. Αντίθετα, όταν το προσδοκώμενο όφελος του κατηγορουμένου είναι άνω των 75.000 ευρώ τότε ευμενέστερο είναι το άρθρο 23Α του ν.3459/2006, του παλαιού δηλαδή νόμου, που προβλέπει χαμηλότερη χρηματική ποινή²⁵. Αν αυτή η προϋπόθεση δηλαδή, υπάρχει στη συγκεκριμένη περίπτωση, και την έχει υπερβεί ο συγκεκριμένος κατηγορούμενος και μπορεί δικονομικά να ληφθεί υπόψη, τότε ευμενέστερη είναι η διάταξη του προϊσχύσαντος Ν 3459/2006 που προβλέπει χαμηλότερη χρηματική ποινή.

²⁶

Κριτική

Συμπερασματικά, η αρχή του ευμενέστερου νόμου δεν συνιστά ένα θεωρητικό διακύβευμα αλλά μία καθημερινά εφαρμοζόμενη στην νομολογία αρχή. Δημιουργεί ερμηνευτικά προβλήματα αλλά παρέχει και χρήσιμες λύσεις. Αυτό που προσήκει ωστόσο να συγκρατήσουμε από την παρουσίαση της έρευνας αυτής, είναι ότι η εξεύρεση και η επιλογή του ευμενέστερου νόμου δεν πρέπει να γίνεται εκ των προτέρων, *in abstracto*. Αντίθετα, οφείλει πάντα να γίνεται *in concreto* , με βάση τον συγκεκριμένο κατηγορούμενο, όπως κατηγορείται , και να εφαρμόζεται αυτός που με βάση το συγκεκριμένο κατηγορητήριο κρίνεται ευμενέστερος.

²⁵ Περβίζος Τ.,ό.π.,

²⁶ Καϊάφα-Γκμπάντι Μ,ό.π.,σελ.954 επόμ.